

Styrvoll

Svarstad

Kvælde

Hedrum

Hem

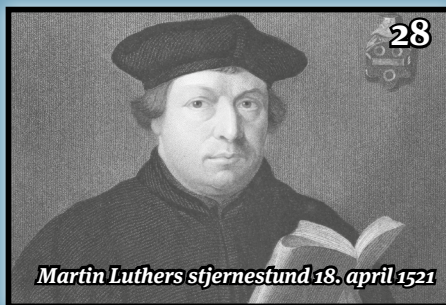
Hvarnes

HEDRUM OG LARDAL

Menighetsblad

informasjon

NR. 2 - 2021

Se også våre hjemmesider: www.kirken.no/larvik

Forsidebilder av kirkene: Bjørnar Berge

Kontaktinformasjon

Hedrum menighet:

Leder i menighetsrådet: Arvid Gusland mobil 982 06 160
Kirketjener/klokker: Asbjørn Grøtteland mobil 977 30 803
Kateket: Lasse Rasmussen Moskvil mobil 467 98 879

Kvelde menighet:

Leder i menighetsrådet: Lena Våtvik mobil 995 31 304
Kirketjener/klokker: Jonas Løchen mobil 403 91 516
Kateket: Tore Ørjasæter mobil 408 57 591

Hvarnes menighet:

Leder i menighetsrådet: Geir Bårnes mobil 952 81 991
Kirketjener/klokker: Jonas Løchen mobil 403 91 516
Kateket: Tore Ørjasæter mobil 408 57 591

Lardal menighet:

Leder i menighetsrådet: Møyfrid Sørestad Hem mobil 907 44 397
Kirketjener i Hem kirke og leder for kirkegårdsdelen i Lardal:
Jørn Olav Lie mobil 916 27 537
Kirketjener i Svarstad kirke: Kai Berntsen mobil 932 49 183
Kirketjener i Styrvoll kirke: Annette Gran mobil 910 07 987
Menighetspedagog/diakoniarbeider: Mariann Eskedal mobil 971 99 722
IKT-ansvarlig/kateket: Lasse Rasmussen Moskvil mobil 467 98 879
Diakoniarbeider/teamleder: Ove Henning Berrefjord mobil 922 63 088

Organist i Hedrum, Kvelde og Hvarnes: Jørn Odén Evertsen mobil 936 05 519
Kantor i Hem, Svarstad og Styrvold: Kjell Håkestad mobil 988 51 800

Ønsker du å snakke med en av prestene våre?

Eller kanskje du vet om noen som ønsker et besøk? Ta gjerne kontakt:

Sokneprest i Kvelde og Hvarnes:

Randi Abelsen Woldseth, mobil 414 66 928, e-post: rawoldseth@larvik.kirken.no

Sokneprest i Hedrum:

Thorir Jökull Thorsteinsson, mobil 416 42 328, e-post: tjthorsteinsson@larvik.kirken.no

Sokneprest i Lardal:

Thorild Simonsen Svanemyr, mobil 412 36 922, e-post: thorilds63@larvik.kirken.no

Menighetskontor for Hedrum, Kvelde og Hvarnes menigheter sammen med Larvik prosti og Larvik kirkelige fellesråd:

Romberggata 4, 3256 Larvik, Postboks 258 Sentrum, 3251 Larvik. telefon 33 17 30 00

Åpent alle virkedager fra kl. 09:00 til kl. 15:00.

Alle henvendelser angående kirkelige handlinger (dåp, vigsel, attester m.m.) rettes til Larvik kirkekontor. telefon 33 17 30 00

Menighetskontor i Lardal:

Ringveien 16, 3275 Svarstad, teamleder Ove Berrefjord. mobil 922 63 088

Se ellers telefonnr. til de enkelte stillingene i listen.

Følg oss gjerne på facebook. Menighetene har hver sin side.

Se også våre hjemmesider: www.larvik.kirken.no

Innhold

Til våre lesere	4
Andakt	5
Om sommer	6
Konfirmantarbeid under covid-19	7
Fra en svunden tid	8
Fra orgelkrakken	10
Et tilbakeblikk fra orgelkrakken	11
Konfirmanter i Lardal 2021	13
Lederpresentasjon	14
Kvelde sanitetsforening	15
Onsdagsturer i Lågendalen & omegn	16
Klokkergården er klar til tiden etter koronaen	17
Sponsorsider	18
Lardal bygdekvinnelag's vevstue	20
Innsamling til nytt piano i Kvelde kirke	21
Dette skjer i Kvelde	22
Dette skjer i Hedrum	23
Dette skjer i Hvarnes	24
Dette skjer i Lardal	25
Kvelde kirke er 150 år i år	26
Vår sponsor	27
Martin Luthers stjernestund 18. april 1521	28
Fra Guds side er alt gjort ferdig	30
Fra kaos til lyst og varmt innemiljø	31
Menighetens busstur	32
Hyggelige gåturer i kirkelig regi	33
Mange fant "veien til Jerusalem" i Svarstad	33
Fasteaksjonen 2021	34
Bokutgivelse	34
Livets gang	35
Gudstjenesteliste	36

For adresseendring eller bestilling av bladet utenfor distribusjonsområdet, kontakt kasserer på mail: joan.hvarnes@online.no eller på mobil 415 05 710.

Vi takker de som bidrar med lesestoff og ønsker alle velkommen til å sende inn artikler til menighetsbladet!

Frist til neste utgave: 10.08.2021.

Prepress og grafisk ansvar har OZMedia.

Bilder og tekst mailes som **separate** filer til: olafur@ozmedia.no

---

Til våre lesere

av Gerd Helgeland

Hei alle sammen – nytt blad og en ny vår og sommer. Vi har igjen snekret sammen litt fra fjern og nær, som til slutt ble et sommernummer av menighetsbladet. Menighetsrådene i Lågendalen jobber jevnt og trutt – arrangement blir gjennomført, men dessverre blir mange avlyst. Vi har gleden av å vise fram noe fra det som har skjedd i den siste tiden.

Vi er optimister og har troen på at alt ordner seg, og derfor må alle små gleder gjøres til STORE GLEDER, vi må finne dem i våre nærområder og med de vi har rundt oss. Et lite tips er at alt ordner seg "når blomstene kommer" – det er en liten setning jeg har vokst opp med, og det er nok noe i den.

Presentasjon av annonsør i denne utgaven er Sletsjøe begravelsesbyrå som har drevet begravelserbyrå i en årrekke, som vi vil se. En stor takk til alle våre annonsører – uten dere ville det ikke blitt noe blad.

Årets konfirmanter er de første konfirmanter som har foretatt konfirmanthøring med munnbind som vi vil se på bilder fra Hedrum kirke. Vi får hele tiden inn ny lærdom når det gjelder smittevern – det er munnbind, skole på nett, møter på nett og Vipps – dette er dagligdagse ord som vi alle nå er kjent med.

Vi håper sommernummeret vil falle i smak og vi er mottakelige både for ros og ris, og er det temaer dere vil ha inn i bladet så ta kontakt med oss.

God sommer
ønsker vi dere alle

REDAKSJONEN

Thorir Jökull Thorsteinsson (Hedrum menighetsråd)

mobil 416 42 328

Mariann Eriksen (Hedrum menighetsråd)

mobil 984 51 766

Bente Sundby (Kvelde menighetsråd)

mobil 465 44 657

Kari Husabø Kleindienst

mobil 482 21 262

Øyvind Hogstad (Hvarnes menighetsråd)

mobil 917 68 941

Else Engelstad (Lardal menighetsråd)

mobil 481 08 275

Gerd Helgeland (Lardal menighetsråd)

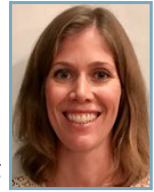
mobil 908 70 861

Kasserer: Johan Edvard Hvarnes

mobil 415 05 710

Fordi jeg fortjener det?

av Randy Abelsen Woldseth, sokneprest i Kvelde og Hvarnes

Jeg har gått frem til nattverdsbordet for å motta Guds tilgivelse og nåde. Takket glad når presten har gitt meg brød og vin. Gledet meg innvendig over tilgivelsens nye start. Men så går det jammen ikke lange stunden før jeg synder igjen. Jeg har ikke en gang rukket å sette meg igjen, før jeg tar meg i det. Det kan være en hevnjerrig tanke, en unnlattelse, et uvennlig blick jeg sender barna mine. Det er åpenbart begrenset hva jeg rekker på veien fra nattverdsbordet til kirkebenken. Like fullt kan det fylle meg med et mismot. "Jaja Randi, så from er du.. det varte ikke lenge!"

På skjærtorsdag innstiftet Jesus nattverden da han delte påskemåltidet med de tolv disiplene sine. Jeg har tenkt på dette første nattverdsmåltidet, som vi feirer og minnes skjærtorsdag, som selve modernåltidet. Det store måltidet hvor alt går rett for seg, hvor disiplene mottar brødet og vinen av Jesus selv. Å, hvor salig måtte man ikke bli da!

Men tilsynelatende skjer det ingen akutt endring i disiplene. For like etter at de har mottatt brødet og vinen, begynner disiplene å krangle om hvem av dem som skal svikte Jesus.. og denne krangelen glir over i en ny krangel om hvem som er den største blant disiplene. Så mye for takknemlighet over

tilgivelsens kraft til nytt liv.

Det hadde vært forståelig hvis Jesus på et tidspunkt hadde gitt opp disiplene sine. Jeg kan noen ganger tenke det samme om meg selv. Følelsen av utilstrekkelighet plager meg ofte. Derfor er det godt å se at Jesus aldri gir opp disiplene. Eller meg og deg. Jesus kjenner oss, vet hva vi er god for, vet at vi er som vi er. Like fullt elsker han oss.

Jeg synger denne kveldssangen for barna våre:

**Gud jeg vil takke deg,
for din trofasthet i dag,
mot oss som får være dine barn.
Du gir oss din godhet.
Alt det du gir oss,
vi vet det er ufortjent.**

I begynnelsen synes jeg at den siste strofen var litt ugrei. Fortjener vi ikke Guds godhet? Men etterhvert innså jeg friheten i at det er ufortjent. Alt annet i livet må vi gjøre oss fortjent til. Hos Gud er det annerledes. Hos Gud er alt ufortjent. Slik er Guds nåde.

Disiplene var helt alminnelige mennesker som deg og meg. De snublet og misforstod. Tipper de også følte at de kom til kort der de gikk ved siden av Mesteren selv, som mer enn en gang påpekte at disiplene var trege til å forstå. Men det hindret dem ikke i å ta imot budskapet om Guds omsorg og gi det videre. Og kanskje enda viktigere, det hindret ikke Jesus i å velge dem som sine disipler. Jesus, den gang som nå, bryr seg om vanlige mennesker som deg og meg. Som ikke alltid får det til. Men det trenger ikke å hindre oss i å ta imot nåden. Helt ufortjent. Så kan vi, i likhet med disiplene, fortelle videre budskapet om Guds rause nåde!

Om sommer

av Ole Johan Hvarnes

Mens jeg gikk på Kvelde skole så jeg alltid på sommerferien som det store målet for året. Som en slags belønning for det daglige strevet lærerne kalte undervisning. Den første feriedagen var fantastisk, og mange av ukene som fulgte. Mot slutten mente jeg riktignok alltid at det hadde vært bedre å kunne fordele disse åtte ukene fritt gjennom året, slik det passet best personlig. Jeg innser at dette hadde vært vanskelig å gjennomføre i praksis.

Jeg er glad jeg slapp pandemi og isolasjon mens jeg selv gikk på ungdomsskolen. De årene er helt sentrale for den personlige utviklingen som menneske. De årene former deg for resten av livet. Som 17-åring var jeg allerede formet nok til å vite at min verdi og karakter ikke defineres av sosialt samvær.

Sommeren blir nok annerledes i år, som i fjor. Vi kan bare be og håpe på det beste. I ferien møter man heller ikke klassekamerater daglig, som man gjør resten av året. Som russ har jeg ikke engang en klasse i år. Da er det desto viktigere å ha noen venner å være med. Festivaler blir trolig ikke noe av, heller ikke den flotte utenlandsferien. Akkurat nå betyr det lite. Om jeg bare får muligheten til å invitere noen venner hjem til noen arme riddere og en kaffekopp, så er jeg fornøyd. Det siste året har lært meg å sette pris på de mer hverdagslige tingene. Ikke minst å sette seg ned med en god bok og lese litt.

For meg gir ferien tid til å være kreativ. De siste tre årene har jeg skrevet dikt, og på sommeren er det kanskje litt lettere å finne både inspirasjonen og tiden til det. Den første diktserien min het “de fire årstidene”, og inneholdt naturligvis noen dikt om sommeren. Et av dem får du lese her. La oss håpe at vi også i år kan gå litt i surr i dagene.

sommer er
for eksempel
at du glemmer
hvilken ukedag
det er

@presispoesi

Konfirmantarbeid under covid-19

av kateket Lasse Rasmussen Moskvil

Prosesjon 18.04. med André Sørlie & Aron Grønvold Kateket Lasse med munnbind - Foto Kjell Østby

Fra 12. mars 2020 og fram til våren 2021 er hele Norge preget av koronatilid. Også i Lardal og Hedrum menigheter har vi måttet gjøre arbeidet med konfirmantene på en annerledes måte.

I Lardal valgte vi å være utendørs som pilegrimskonfirmanter med vandringar og undervisning. Vi har hatt noen få samlinger mellom nedstengningene, digitalt konfirmant-opplegg med en påskequiz og digital bøsse for fasteaksjonen er noe av det vi fikk til.

I trosopplæringa lagde vi et digitalt påskeverksted fra Svarstad kirke med barn fra "Etter skoletid". De lagde 4 forskjellige påskepynt og video med instruksjoner som dere kan finne på nettsidene til Lardal menighet. I tillegg ble det lagt ut påskeandakter for skjærtorsdag, langfredag og påskedag.

I Hedrum rakk vi å delta på en pilegrimstur med konfirmantene før første nedstengning. De har fulgt opplegget i Nanset og ved åpninga av Hedrum kirke søndag 18. april deltok konfirmantene André Sørlie og Aron Elias Grønvold. Hedrum menighetsråd har nå åpnet for konfirmasjon i Hedrum kirke

både 2. mai og 12. september.

Før påske åpnet sokneprest Thori Hedrum prestegård slik at vi fikk laget et digitalt påskeverksted som dere kan finne på nettsidene til Hedrum menighet. Konfirmant Kaja Seierstad lagde instruksjoner, de frivillige, Christin Wilhelmsen og Mariann Eriksen, sørget for at materiell ble lagt ut på trappa ved Volds Minde like ved Hedrum kirke, og mange familier benyttet seg av dette tilbudet.

Så håper vi å kunne tilby konfirmantene 2 leirdager i april. Eidene leirsted på Tjøme tar imot oss lørdag 24. og klatreparken Høyt & Lavt i Svarstad lørdag 25., hvis reglene tillater dette.

Jeg er takknemlig for at vi tross alt ikke har opplevd mye smitte blant barn, unge og eldre i våre menigheter. Med ønske om en velsignet vår og konfirmasjon i mai eller september.

April 2021. Kateket Lasse

Fra en svunden tid

Redigert av Øyvind Hogstad

Det er ikke alltid like lett å velge ut stoff til denne spalten, for det er mye å velge i, men mange av artiklene er lange og vi tror det passer best med flere små artikler enn én stor. Stoffet kommer som kjent fra tidligere utgaver av Hedrum menighetsblad. Også denne gangen har vi tatt med stoff fra div. blader i 1963.

Hagebruk av kallskapellan Per Konrad Hansen

Ferdes man langs veiene her i Hedrum, kan en ikke unngå å legge merke til alle de vakre hagene rundt omkring i bygda. Nyklipte plener og frodige blomsterbed fanger øyet og lyser opp. Den som selv har strevet litt med hage vet hva det koster av arbeid og tålmodighet. Men selv om en velstelt hage krever mye tid, så finner likevel de fleste tid til å stelle med blomster i en travel tid. På en måte er hagen et ansikt utad. Den velstelte hagen forteller om mennesker som er glad i det vakre, som liker orden og trives med å ha det pent rundt seg. Men det hender også at hagen ligger der overgrodd med ugras, forsømt på alle måter. Og selv om det kan skyldes mange forhold, så gir det likevel et dårlig inntrykk av den som eier hagen.

Guds ord sammenligner vårt hjerte med en åker. Det kunne like godt sammenlignes med en hage. Og er det vanskelig å holde hagen utenfor huset ren for ugras, så vet vi at vårt hjertes hage er langt vanskeligere å holde istand. Ugraset trives godt enten det er varmt og tørt eller det er kaldt og rått. Røttene sitter oftest svært dypt og er vanskelig å få opp, og evnes til å spres er veldig. Ikke minst gjelder dette ugraset i vårt hjerte. Enhver som har prøvet å luke det vet hva det betyr. Før eller senere fristes man til å gi opp, ugraset tar overhånd og alle de gode vekstene kveles.

Vi har nettopp feiret pinse, hørt om den hellige ånd. Dens oppgave er nettopp å rydde bort ugraset i hagen. Det vi ikke greier, det får vi overlate til Ham. Egenkjærlighet, misunnelse, pengekjærlighet, sladder og hva de nå heter alle de ugrasplantene som trives så godt i hjertet, de er det bare Guds Ånd som kan rykke opp. Så har vi ikke noe annet å gjøre enn å la gartneren selv, Jesus Kristus, slippe til. Ved den Hellige Ånd vil han ikke noe heller enn å stelle med hagen din. Du skal ikke annet enn å gi ham frie hender til å rykke bort ugraset. Husk at verden ser etter din hjertehage, og etter hva de ser der, dømmer de både deg og den Herre du tror på.

La denne sommeren bli en fredelig tid, slik at ugressplantene holdes nede og de gode vekstene får vokse seg sterke. Det skjer ved å leve i ordet og bønnen og nyte sakramentet. Lykke til!

Bakke krets av sokneprest Peder Sefland

Ved kongelig resolusjon av 7. desember 1962 er det bestemt at Bakke krets av Hedrum kommune og prestegjeld overføres til Eidanger i Agder bispedømme. Overføringen skjer fra og med 1. januar 1964. I den anledning vil det bli holdt en "avskjedshøytid" i Stranda kapell søndag 17. november kl. 11 med gudstjeneste, og hvor representanter for begge kommunene og kommunale institusjoner vil bli til stede.

Det er gamle grenser som nå skal flyttes, og mange tradisjoner brytes. I lange tider var Farrisvannet en god allfarvei for folket som bodde på begge sider, og for dem som bodde

lenger oppe. I dag er det annerledes. Bilen er kommet i stedet for båten og hesten. For folket i Bakke krets vil nok i det lange løp den nye ordning bli det beste. Men samtidig opphører de gamle tradisjoner med tilknytning til Hedrum, noe som kan føles vedmodsfult.

I kirkelig henseende vil overføringen bety at betjeningen av Stranda kapell vil bli overtatt av prestene i Eidanger, likeså de kirkelige handlinger, samt kirkebokføringen, og alt som vedrører kirken. Skolen er allerede flyttet over, idet barna fra i høst av har gått på Oklung skole. Så får vi håpe på godt vær den 17. november og at det kan bli en god og velsignet "avskjedsdag".

"Dette var vakkert" av sokneprest Peder Sefland

Det hendte i sommer. Noen turister fra en helt annen kant av landet hadde vært og sett Hedrum kirke. De hadde mange pene ord å si om den. Men da vi kom ut på kirkegården, gikk flere av følget rundt og så seg om. Da utbryter en: "dette var vakkert. Det er faktisk noe av det vakreste jeg har sett."

Jeg kunne fortelle dem at vi ikke hadde noen spesiell kirkegårdsgartner. Det var de pårørende som selv stelte gravene. "Og så er alt så fullkomment", fikk jeg som svar.

Jeg vil gjerne glede alle dere som slik har lagt arbeid og kjærlighet i dette å holde de døde hvilested så pent. Og hva som her ble sagt om Hedrum kirkegård, kan sikkert med like stor rett sies om kirkegårdene i Kvelde og Hvarnes.

Fra orgelkrakken

av kantor Kjell Håkestad

20 ÅR SOM KANTOR I LARDAL Litt om livet "innenfor murene"

1.mai var det 20 år siden jeg startet som kantor i Lardal. Mye vann har rent i Lågen i løpet av den tiden. Det har vært arbeidssomme år, både i storm og stille, men jeg har mange gode minner å se tilbake på. Etter 10 år i Tjølling, satte jeg kursen nordover i Lågendalen og endte opp med Hem, Svarstad og Styrvoll kirker som arbeidssted.

Lite visste jeg om bygda. Stort sett begrenset mitt kjennskap seg til at jeg hadde kjørt igjennom av og til. Noe av det første jeg la merke til, var hvor stor forskjell det var på dialekten mellom Lardal og i Tjølling, særlig blant de eldre. Det var på mange måter en takknemlig oppgave å starte opp i Lardal. Jeg ble tatt godt imot og fikk vel nærmest frie tøyler til å skape. Jeg har nok mye idealisme i meg, så jeg har vært mer opptatt av å få til noe, enn på hvor mange timer jeg har brukt. Noe av det første jeg tenkte på, var om det ville være mulig å starte kor i bygda.

I løpet av oktober var korarbeidet i gang, både for barn og voksne, og det kunne se ut som om det var riktig tid å starte på. Kanskje var det et aldri så lite vakuuum, jeg vet ikke, men det gikk ganske lett å få stablet et tilstrekkelig antall sangere på beina. Lardal Barnekor fikk ganske fort omkring 20 sangere, og det de presterte musikalsk var ganske imponerende. Det holdt i 16 år. Det er begrenset hvor lenge man kan synges i et barnekor. Dermed er gjennomtrekken av medlemmer stor, og etter som årene gikk, ble rekrutteringen av nye sangere vanskelig og vi måtte legge inn årene. Akkurat det erger meg litt. Barn i Lardal burde hatt et korttilbud, men det har de ikke nå. De går glipp av mye!

Lardal Kantori så dagens lys samme dagen som barnekor. På første øvelse dukket det opp 16 sangere, mer enn

tilstrekkelig til å få noe levedyktig ut av det. På neste øvelse kom det 27, og siden har vi aldri vært færre enn det. Det er nesten det umuliges kunst, men det er et faktum. Kantoriet er gjennom årene blitt et kulturelt flaggskip i bygda, og har nå medlemmer fra flere fylker og mange kommuner. Det gleder jeg meg stort over.

Både barnekor og kantoriet har fått være med på å synges Händels Messias med orkester. Egentlig litt galskap, men det fungerte utmerket. Tror det har satt gode spor i unge sinn. Mange konserter, gudstjenester, viselser og begravelser har det blitt gjennom disse 20 årene. Jeg har møtt folk i sorg og i glede. Håpet er at jeg har gitt dem noe, vært med på å lindre sorg eller å gjøre gleden litt større. Når man ser tilbake, er det lett å se på alt man har lykkes med, alt som har vært suksess.

Men hva har jeg ikke lykkes med?

Jeg skulle ønske at gudstjenestebesøket på søndagen hadde vært større. Jeg drømmer om en gudstjeneste full av sang og musikk, unge og eldre om hverandre; en gudstjeneste som virkelig lever, nærmest litt himmel på jord, men for å få til det, er jeg helt avhengig av et godt kirkebesøk, og god deltakelse fra de som er til stede. Der er vi ikke i dag. Jeg skulle ønske det var enklere å trekke folk til konserter. Jeg kunne ønske meg et kor for ungdom. Jeg har gjort noen spede forsøk, men ikke lykkes. Barnekor burde vi også hatt.

Selvfølgelig hadde jeg ønsket meg at kantorstillingen hadde vært 100%; det hadde gitt større muligheter.

Uansett, gjort eller ikke gjort, lykkes eller ikke lykkes gjennom 20 år, så håper jeg at jeg har fått være en veiviser, en som har åpnet noen dører inn i rom man kanskje ellers ikke ville besøkt.

Et tilbakeblikk fra orgelkrakken

av Anna Einarsdottir Skaatan

Jeg har fått spørsmål fra menighetsbladets redaksjon om å skrive noen gløtt fra min tid som organist i Lardal hvor jeg begynte i 1966. Jeg har valgt å gå lenger tilbake, da mange bidro til et rikt sang- og musikkliv i Lardal.

Hem kirke fikk sitt første orgel før 1930. Det var mulig på grunn av en stor pengegave fra brødrene Hans O. og Lars O. Nordby. Det var et orgel som først ble plassert nede i kirkeskipet (se bildet), men senere flyttet opp på galleriet. Jeg mener å huske at jeg spilte på det en kort stund til nytt orgel ble levert av orgelbygger, Ernst Junker, i 1966. Orgelet, som var et åtte stemmers pipeorgel, ble innviet av domorganist i Tønsberg, Åge Myklegård. Kirkekoeret ledet menighets-sangen og hadde egne nummer, bl.a. "Den hvitmalte kirke".

Til 600-årsjubiléet for kirken i 1992, ble det ugitt en meget interessant og omfattende bok. Redaksjonskomiteen var følgende: gårdbruker Otto Emil Horntvedt, lensmann Oddvar Kalleberg og sokneprest Øyvind Christophersen.

Historien ovenfor er hentet fra denne bok.

Organister: Mye tyder på at Helga Strømme, født Bing, kanskje i familie med sokneprest i Lardal, var kirkens første organist. Hvor lenge hun var organist er ikke tidfestet. Helga var gift med lærer og kirkesanger Daniel Strømme. De bodde på Bekkevar. Etter at Strømme sluttet, overtok lærer Helga Gåsland Wiker som organist og ble på

orgelkrakken i mange år.

Martha Grønvold fra Hvitvingfoss, organist og pianolærer, kom senere til Hem og Svarstad kirker som organist. Se omtale i et senere nr. av menighetsbladet.

Jeg, Anna Einarsdottir Skaatan, overtok organisttjenesten i 1966 og sluttet i 1983.

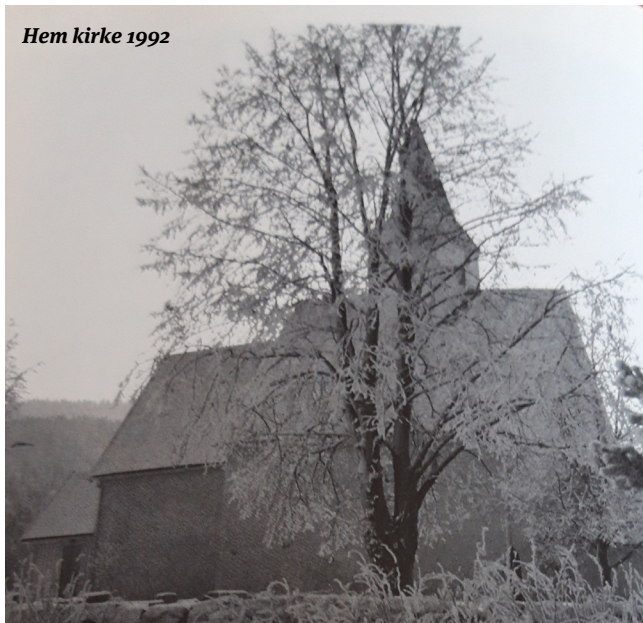
Klokkere: Det var ofte at læreren i bygda også var klokker og slik var det også i Hem kirke i gammel tid. Hans Chr. Naug f.eks., var lærer og kirkesanger, antagelig i mange år. Andre navn i klokkersammenheng er: gårdbruker Lars Hagen, gårdbruker Helge Frellumstad, Jostein Holm og Olav Rønning som fungerte i forskjellige perioder fram til 80-90-tallet. Før er nevnt Daniel Strømme, omtalt i avsnitt om organister.

Kirkejubileum i Hem: Jeg ønsker å føye til noen ord om jubileet hentet fra boka

"Hem kirke 600 år": "Den 27. september 1992 vil være en stor dag, først for alle i Hem sogn, men for hele Lardal kommune. Da vil menigheten markere 600-årsjubiléet for Hem kirke". I kirkehistorisk sammenheng er Hem kirke en av de få tidligere middelalderkirker som kan dokumentere sitt påbegynnelsesår, nemlig 1392. Organist i 1992 var nå avdøde Arne Birger Paulsen. Han spilte også ved jubileumsgudstjenesten. HM dronning Sonja var også til stede på jubiléet den 27. september 1992. Dronningen hadde også tidligere besøkt Hem kirke, første gang i 1969 og senere i 1975. Grunnen til det var at HM dronning Sonja skrev en større oppgave om kirken.

Hem kirke 1992

Kor og musikkgruppe: Koret sang på ganske mange gudstjenester gjennom året, tredje hver søndag var det messe i Hem kirke, pluss høytidsmesse 1. juledag, alltid kl. 11:00. Vi må ikke glemme "Vi synger julen inn" 3. søndag i advent, med fulle benkerader og ekstra stoler satt inn. Jeg prøvde å gjøre en ekstra plass på orgelkrakken. Kor og gruppe fra korpset sang og spilte fra orgelgalleriet. Ola Solberg, vår erfarne kirketjener, hadde mye å passe på den kvelden. Han taklet det på beste måte og ringte vakkert med klokkene som alltid.

Da jeg begynte som organist overtok jeg kirkekoret, ca. 10 damer, som fikk plass på orgelgalleriet. Vi hadde øvelser i kirken en gang i uka i vinterhalvåret og damene var svært flinke til å møte fram. Det var en meget solid korgruppe. Vi sang ofte bibelske salmer tonesatt av kirkemusiker/komponist Trond Kvernmo og domorganist i Glemmen kirke i Fredrikstad, komponist Egil Hovland.

På en gudstjeneste sang vi Salme 96, v. 2-3 "Ditt rike står gjennom alle tider". Daværende sokneprest Kjell H. Meyer (1978-1990) roste koret for fin sang. Meyer likte bibelske salmer og kunne mye om kirkesang. Jeg vet presten mente det han sa. Det var en god oppmuntring!

Jeg vil takke for tiden jeg gjorde tjeneste i Hem menighet, det var gode år. Så til slutt: Gratulerer med et nytt, flott orgel i kirken. En stor takk til bonde Agnar på nedre Linds-holm som gjorde det mulig å anskaffe instrumentet. Gratulerer også til kantor Kjell som skal spille på det. Må Gud velsigne dere alle!

I neste menighetsblad drar vi sydover i Lå-gendalen til Styrvoll sokn. Vi møtes der.

Hilsen til alle lesere fra "organist" Anna Einarsdottir Skaatan

Kilder: *Hem kirke 600 år og Lardal bygdebok.*

Konfirmanter i Lardal 2021

Foto Line Moholt

Hem kirke 30. mai

Oliver Tho Arnesen
Kaja Elida Skogly Nakjem
Sofie Evjen Lindem
Mari Klever Ruberg
Remy Aleksander Røyne Setre

Svarstad kirke 6. juni

Kaja Asmyhr
Mathilde Baklie
Tobias Baklie
Nicholas Herland
Simon Johannes Lindtvedt
Ludvig Johnsen Moland
Andrea Lie Nascimento
Thomas Akselsen Seawright
Ole Einar Hem Skaug
Daniel Solberg
Tomine Thorsen
Silje Karine Høyvik Veierud
Mathias Leander Bernhardsen Vierdal

Styrvoll kirke 13. juni

Theodor Solem Gjerden
Ole Einar Gjetrang
Kristian Sandaas Hanevold
Even August Smukkestad
Andrea Hustuft Solberg
Annemarte Steinsholt

KIRKENS
SOS
TUNSBERG

Vi er her - alltid!

22 40 00 40

*krisetelefon
åpen hele døgnet!*

Lederpresentasjon

av Øyvind Hogstad

Denne spalten vil etter hvert ha presentert alle de 4 lederne i vårt menighetsbladdistrikt. I forrige nummer ble vi kjent med Hedrum's leder, Arvid Gusland. I dette nummeret passer det seg slik at leder i Hvarnes menighetsråd, Geir Bårnes, forteller litt om seg selv.

Mens Gusland er ny i menighetsråds-sammenheng, er Bårnes for veteran å regne i og med at han nå har vært med i menighetsarbeidet i Hvarnes i over 20 år. De fleste årene har han vært leder, og har også mange år i Larvik kirkelige fellesråd. Medlemmer har kommet og gått hvert 4. år, men Geir har vært stabil og stillt til valg gang etter gang, og han er nå inne i sin 6. valgperiode sammenhengende. Hans innsats har skapt en god kontinuitet og gjort det lettere for alle de andre som har kommet og gått opp gjennom årene. Som sønn av en tidligere klokker i Hvarnes kirke, har han nok blitt påvirket av sitt opphav. Vi husker jo alle Guttorm som i en årrekke var «altmuligmann» i kirken og deltok med klokkeringing, tekstlesing, parkeringsvakt osv.

Vi ba Geir fortelle litt om seg selv og sine erfaringer. Han skriver:

Da jeg vokste opp, måtte vi ungane være med i kirka. Det var en selvfølge, og det var ikke så nøye om vi rakk søndagsfrokosten eller ikke. I kirka måtte vi. Vi var også ofte med på møter på bedehuset. Jeg husker jeg en periode var med i et kor som Åse Hellenes dreiv med på 70-tallet. Etter et år på folkehøyskole, fikk jeg min første periode i menighetsrådet ca. midt på 80-tallet. På 80-tallet ble det også 2 år på landbruksskole før vi overtok gården i 1990. Siden da har jeg vært bonde på Bårnes. Vi drev med melkekyr i mange år. I dag er kuene borte og på gården drives nå produksjon av korn og poteter. Det siste i samarbeid med 2 andre bønder i området i firmaet Lågen Agro AS.

I en periode på 90-tallet var jeg innvalgt i Larvik kommunestyre og det var en lærerik tid.

I 2001 ble jeg altså valgt inn i Hvarnes menighetsråd og har vært med siden da. Jeg har satt stor pris på de jeg har sittet sammen med opp gjennom tidene. Husker spesielt det store engasjementet som hele bygda la ned i forbindelse med kirkejubiléet i 2005.

Tida gir ikke rom for så mange fritidsaktiviteter. Men jeg driver litt med elg- og hjortejakta hver høst. Selv om denne ikke lenger betyr så mye for matauken i vårt samfunn, så er jakta likevel en viktig avkobling sammen med gode naboer i Nordbygda. Det er deilig å roe seg ned etter en travel jordbruksseong.

Kvelde sanitetsforening

av Åsta Herland

I år er Norske Kvinners Sanitetsforening 125 år. Kvelde sanitetsforening er 109 år, altså opprettet bare 16 år etter den nasjonale. Bakgrunnen for opprettelsen av NKS var flere, men en vesentlig grunn i Kvelde, var kampen mot tuberkulosen og pandemien den gang, som gikk under betegnelsen "spanskesyken".

NKS har bestandig vært i forkant når det gjelder kvinnehelse spesielt, men også folkehelsen nasjonalt. Norge har hatt flere pandemier: Spanskesyken 1918-20, difteri 1940-43, poliomyelitt 1951, Asiasyken 1957-58 (med 1100 døde), Hong Kong-syken 1969-70 (med 1800 døde) og nå altså covid-19. NKS har hele tiden vært involvert i det forebyggende arbeidet og gjennomføring av vaksiner. Dere som nå er vaksinert, har nok sett representantene fra NKS som har assistert på Sliperiet, ved å hjelpe til med organiseringen.

På grunn av denne pandemien har vi i Kvelde sanitetsforening ikke kunnet avholde møter eller gjennomføre salg av fastelavnsris på vanlig vis. Men vi fikk laget et fastelavns-tre på Spar med oppfordring om å støtte. Og det var det veldig mange som gjorde! Så tusen takk! Vi laget også et tre til sykehjemmet i Kvelde og til Futejordet aktivitetssenter, som ble tatt godt imot.

Til sykehjemmet lagde vi også en oppmuntring til påske med to blomstergupper og masse smågodt, til oppmuntring både til boende og ansatte.

Vi leser om, og skjønner, at barn og unge har en vanskelig hverdag i disse tider. Det er klart at å plutselig få vite at du skal være hjemme

og ha undervisning på nett, ikke treffe venner, eller ha en trøstende lærer å gå til når det er vanskelig å være hjemme, må være ille for et barn eller en ungdom. Dessverre er det noen som ikke har det så greit i hjemmet, der det egentlig skulle være det tryggeste og beste stedet å være. Og det å være pårørende til rusavhengige eller psykisk syke, er ikke lett. De som er syke blir heldigvis tatt vare på når det blir oppdaget. Men de pårørende har hverken kommunen eller helseforetakene egentlig noe offentlig budsjett for. Behovet for et veiledningssenter for pårørende har NKS sett, og det er opprettet et veiledningssenter for pårørende i sør-øst Norge, der vi i Kvelde er med å finansiere med det lille vi kan. Vi ser at behovet dessverre er der, for henvendelsene fra barn og unge hadde økt med 16 % fra 2019.

Støtter du oss, så kan vi støtte dem!

Når dette leses i menighetsbladet, har dere kanskje allerede sett at vi har vært med på Kløverstafetten i Larvik fra Bøkeskogen til Larvik torg, som en markering av at NKS er 125 år.

Vi i Kvelde har hver mandag kl. 15 en liten kløvertur med samling på Futejordet for en gåtur i nærmiljøet. Du er hjertelig velkommen til på være med!

Og når denne pandemien gir seg og vi er vaksinert, er du hjertelig velkommen til møtene våre!

Når og hvor, må vi komme tilbake til når det er aktuelt, forhåpentlig til høsten.

Så vil vi ønske alle en riktig god sommer!

Onsdagsturer i Lågendalen & omegn

av Aud Elisabeth Moe

Etter en lang pause på grunn av covid-19, forsøker vi nå i høst å komme i gang igjen med onsdagsturene. Håper det fortsatt kan være av interesse. Dette er turer hvor fokuset er på sosialt og trivelig samvær, samtidig som vi får beveget oss. All forskning viser til at trim er helsefremmende for alle mennesker. Ta med mat og drikke, ha godt fottøy og bruk staver hvis du har. Turene vil variere i tid, ca 3-4 t. må beregnes. Bli med da vel! Velkommen!

Program:

1. Onsdag 11. august: kl. 10:00

Holtebygda kultursti (M/T)

Fremmøte for parkering/felles kjøre ved Hvarneshallen, avreise fra Hvarnes kl. 10:00

2. Onsdag 18. august: kl. 10:00

Storås (M)

Fremmøte for parkering/felles kjøre ved Hvarneshallen.

Evt. møt opp på parkeringen ved Østre Kvelde bedehus, avreise fra Hvarnes kl. 10:00

3. Onsdag 25. august: kl. 10:00

Mælakollen (M/T)

Fremmøte for parkering/felles kjøre ved Hvarneshallen.

Evt. møt opp på parkeringen ved ferista rv. 32, Siljan, avreise fra Hvarnes kl. 10:00

4. Onsdag 1. september: kl. 10:00

Rognestulen (L/M)

Fremmøte for parkering/felles kjøre ved Hvarneshallen.

Evt. møt opp på parkeringen Svarstad Skisenter, avreise fra Hvarnes kl. 10:00

5. Onsdag 8. september: kl. 10:00

Søndre Helle/Roppestad (M)

Fremmøte for parkering/felles kjøre ved Hvarneshallen.

Evt. møt opp på parkeringen ved Roppestad friområde, avreise fra Hvarnes kl. 10:00

6. Onsdag 15. september: kl. 10:00

Svartangen/Engelstadsetra (M/T)

Fremmøte for parkering/felles kjøre ved Hvarneshallen.

Evt. møt ved bommen på veien opp til Svartangen, Styrvoll, avreise fra Hvarnes kl. 10:00

7. Onsdag 22. september: kl. 10:00

Den rike kilde (M/T)

Fremmøte for parkering/felles kjøre ved Hvarneshallen. Evt. møt opp ved avkjørsel til Odberg-dammen på Rimstad rv. 40, avreise fra Hvarnes kl. 10:00

Turene er gradert etter hvor krevende de er, L = lett, M = middels, T = tung. Det tas forbehold om endringer i programmet.

Kontaktperson: Aud Elisabeth Moe,
mobil: 907 70 772.

Klokkergården er klar til tiden etter koronaen

av Harald Smith Ruberg

Vi gleder oss til mer normale tider, og til at det skal bli stor aktivitet i Klokkergården igjen, sier Bjarne Steen, leder i styret for Lardal bygdetun – Klokkergården. Det er selvsagt snakk om Klokkergården i Svarstad – Lardals stortue.

Klokkergården ble opprinnelig bygd som den første skolen i gamle Lardal kommune. Skolen sto ferdig i 1850, og var i fast bruk fram til 1957 og sporadisk bruk til 1969. Etter at skolen hadde flyttet ut, fikk Bygdekvinnelaget på plass sin vevstue i skolestua rundt 1970. I 1986 ble det fattet et prinsippvedtak om at Klokkergården skulle bli bygdetun og huse Lardals kulturhistoriske samlinger og være et sted for kulturelle aktiviteter. Og siden har det blitt flere som har tatt bygdetunet i

bruk til møter, kurs, øvelser, konserter, utstillinger m.v.. Foreningen Lardal bygdetun Klokkergården, som eier og drifter Klokkergården, består av 10 av bygdas frivillige organisasjoner. Etter vedtektene skal Klokkergården være en kulturinstitusjon og et kulturhistorisk senter for Lardalsamfunnet. Det skal tilby møteplasser for frivillige organisasjoner og skape arenaer for aktiviteter for alle aldersgrupper.

I tillegg til vevstua inneholder hovedbygningen et møterom/selskapslokale med tilhørende kjøkken. I 2. etasje har historielaget sin utstilling av bilder og gjenstander av lokalhistorisk interesse.

Kommunestyremøtene i Lardal ble holdt i Klokkergården fra ca. 1850 til ca. 1900. Den gamle kommunestyresalen i 2. etasje inneholder nå portrettene av Lardals ordførere. I bryggerhuset ligger Huldresalen med plass til 60 personer, samt et stort, fullt utstyrt kjøkken. Lokalene i Klokkergården kan leies for selskaper og sammenkomster som dåp, konfirmasjon og minnesamvær.

Nå har vi fått internett og WiFi i hovedbygningen og bryggerhuset. Dette vil bidra til enklere og bedre gjennomføring av møter og arrangementer, sier Bjarne Steen. I den nyrestaurerte låven er det i 1. etasje innredet en ny sal som gir rom for nye aktiviteter, kurs og utstillinger. I stallen og fjøset driver Lardal kunst og hobbyforening deler av sin virksomhet. Historielaget har en samling av større gjenstander fra landbruk og håndverk, krigshistorie osv. i 2. etasje. Klokkergården har en driftig dugnadsgjeng på 10-14 personer som har stått for det meste av restaureringsarbeidet på stedet. De store arbeidene er nå gjennomført, men dugnadsgjengen fortsetter med vedlikehold og mindre utbedringer. Vår lokale forfatter, Jørgen Sandberg, har skrevet Klokkergårdens historie i boka "Fra skolestue til lokalhistorisk senter – Klokkergården 1850-2019".

Lardal Klokkergårds Venner har en egen medlemsorganisasjon som støtter driften av Klokkergården.

Klokkergården er på Facebook (<https://www.facebook.com/lardalbygdetun>).

TAKK TIL ALLE BIDRAGSYTERE!

**LANDHJEM
TREFELLING**
TLF: 92 22 97 98
ALT INNEN TRE OG SKOOPLEIE

Velkommen til SPAR Svarstad
www.spar.no - Følg oss også på Facebook

**Kvalitetsbygg
i over 35 år**

EMS STÅLBYGG
LAGER INDUSTRI
KJØL FRYS

Tlf: 412 95 880 post@e-m-s.no

Overnatting • kurs • konferanser • selskaper Søndagsmiddager •
Catering Gavelstad Gjestegård AS

Velkommen
booking@gavelstad.no - www.gavelstad.no

HOLM GÅRD AS • 3282 KVELDE

**HVARNES
TAKSERING**

Erland Svæe M: 920 38 308
Daglig leder estaksering@hotmail.com

Lågen Agro AS

- poteter fra Hvarnes

Tannlegen
på landet
Telefon 33 21 01 98

Lågen Bolig AS

VOLUM TRANSPORT AS
LARVIK

EIE eiendomsmedling

**BERGENE
HOLM AS**

www.bergenholm.no

KOMPLETT®

HELE NORGES NETTBUTIKK

KODAL BLIKK AS

Hvitsteinvn. 71
3243 Kodal

☎ 91 33 17 46

SPAR

Kvelde

**Asbjørn Næss
Transport AS**

BYGGMESTER
Pål GJØNE

Mob. 930 88 298

KVELDE MØLLE

Kvalitetsmel fra Kvelde Mølle – for den gode bakkeopplevelsen

**Hellenes
Transport**

Sundby & Tidemansen

BEGRAVELSESBYRÅ

Tlf: 33 20 14 44

Jon Severin Sundby • Roar Tidemansen

www.sogt.no • Vakttelefon hele døgnet

Lågaveien 29

tlf. 33 12 82 72

**Røsholt
MASKIN AS**

3277 Steinsholt - Tlf. 33 12 94 42

Berganmoen verksted AS

Lågendalsvn. 2637,
3277 Steinsholt

Tlf. 33 12 94 48

Lardal bygdekvinnelag's vevstue

av Gerd Helgeland

Lardal Bygdekvinnelag ble etablert i 1930, men hadde da ikke noen vevstue. Muligheten til å få dette kom først i 1969, da kommunen la ut planer om at Klokkergården skulle bygges ut til lærerboliger og hybelleiligheter. Svarstad Bondekvinnelag, med Solveig Evju i spissen, la inn protest mot dette. Det resulterte i at Bondekvinnelaget, i samarbeid med sanitetsforeningen, fikk tilbud om å kjøpe Svarstad gamle skole (Klokkergården). Det ble aldri noe salg, men Bondekvinnelaget fikk leie den gamle skolestua til bruk som vevstue. Ære være de som var sterke nok, den gang, til å gå i mot kommunestyret. Når lokalitetene var på plass, ble det lånt inn vever og utstyr fra folk rundt om på gårdene i bygda. I 1970 flytta Bondekvinnelaget inn i skolestua med 6-7 store vever og noen små, til å begynne med. Alle skulle ha anledning til å benytte vevene, både de som kunne veve, og de som var nybegynnere.

Vevkurs.

I 1980 ble det første vevkurset avholdt og siden har det blitt 11 kurs fram til i dag, det siste var i 2012. De fleste vevkursene har vært nybegynnerkurs. Da har man startet med prøve-vev, for å lære om mulighetene innen teknikker og materialer. Etterpå har elevene fortsatt med å utdype forskjellige vev-teknikker. Alle kurs har vært avslutta med utstilling på åpen dag. Ingen menn har gått på kurs, men det er ingen ting i veien for at de også kan veve. Mellom kursa så har vevstua vært drevet som ei åpen vevstue. Både de som har gått kurs og andre, kan bruke vevstua. Det har også vært avholdt korte kurs, som for eksempel spinnekurs, nålfiltning, nissekurs og plantefarging.

Vev-treff.

Det er vev-treff siste mandag i hver måned. Da blir det bestemt hva som skal settes opp på vevene, vi sveiper, renner og hygger oss.

Åpen dag.

En lørdag i mars/april er det åpen dag. Da er det utstilling av alt som er produsert i løpet av vinteren på vevstua. Dette er et arrangement med stor oppslutning fra folk, både i og utenfor bygda.

Nå er det planlagt nytt vevkurs, med oppstart i september 2021.

Interesserte bes ta kontakt med Gerd Helgeland, mob. 908 70 861.

Innsamling til nytt piano i Kvelde kirke

Musikken i kirken er viktig. Den tar over der ordene ikke strekker til. Kirken, med sine handlinger, omrammer livene våre. Vi bærer barna våre til dåp, barn og unge blir kjent med kirken gjennom ulikt arbeid, vi inngår ekteskap, og vi sier farvel til våre kjære.

Når musikken skal formidles ved slike anledninger, er det viktig å ha gode instrumenter. Kvelde kirke har et lite orgel som etter hvert begynner å bli preget av slitasje og alderdom, og med sine mangler vil det ikke alltid klare å ivareta behovene og ønskene ved kirkens handlinger. Mange av gudstjenestene våre har også et preg som gjør at det passer bedre med mer pianomusikk enn

orgelmusikk. I dag har vi et digitalt piano. Et akustisk piano er mye mer følsomt og uttrykksfullt å spille på. Det vil dessuten bli et flott møbel i kirken.

Vi synes det er på tide med et nytt piano i Kvelde kirke, og en innsamling til dette i år er perfekt da Kvelde kirke markerer 150-årsjubileum. Et akustisk piano av høy kvalitet vil tjene sin oppgave i mange år fremover - til glede for store og små!

Hvis du ønsker å være med å gi en gave, kan det gjøres på to måter:

Du kan gi et beløp du selv velger, til kontonr. 1638.03.05309 (Kvelde sokn)

Du kan "kjøpe" deler på det nye pianoet:

tangentene: kr 750,- pr. stk.

notebrettet: kr 2000,-

lokket over tangentene: kr 5000,-

topplokket: kr 5000,-

pedalene: kr 4000,- pr. stk.

Merk gaven med: Nytt piano i Kvelde kirke.

Tusen takk for ditt bidrag!

Leie turbuss

Tide Vestfold

hjelper deg gjerne på tlf. 05505

tur@tide.no tide.no

DETTE SKJER I KVELDE

KVELDE OG HVARNES HAGELAG:

**Møtene holdes på Hedrum Bygdetun i Kvelde, hvis ikke annet er nevnt.
Det er bestandig utlodning og bevertning på møtene.**

- Tirsdag 17. august: Hagevandring, Alonsohuset i Sandefjord.
Her får vi se en nydelig besøkshage og gjenbruksbutikk i landlige omgivelser. Utlodning og bevertning. Det blir felles kjøring fra Gylnarheim kl. 17:00 for de som ønsker det.
- Tirsdag 21. september: Kl. 17:30: Bjørn Bergene kommer og selger de flotte grønnsakene sine. Hagelagsmøtet starter kl. 18:00 - Inger Marit Dalhaug lager forskjellige retter av rødbeter og gresskar, som alle får anledning til å smake på. Andebu hagelag er spesielt invitert denne kvelden.

KVELDE BYGDEKVINNELAG:

16. august: Omvisning på Kvelde Mølle.
13. september: Kåseri av Even Sundby om årstiden og psykisk helse.
Møtet holdes på Hedrum Bygdetun kl. 19:00

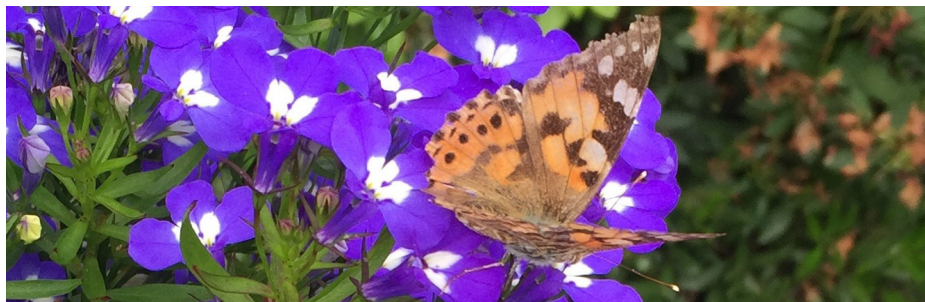
***Vi forbeholder oss rett til å gjøre endringer i programmet hvis nødvendig.
På grunn av korona må vi ha påmelding til Marit Karlsen, tlf. 930 48 895.***

KVELDE MISJONSSAMBAND:

- Torsdag 5. august kl. 19:00
Søndag 15. august kl. 11:00
Torsdag 2. september kl. 19:00
Søndag 19. september kl. 18:00

Møtene holdes på Kvelde bedehus. Velkommen!

DETTE SKJER I HEDRUM

VERNINGEN BEDEHUS

På Verningen bedehus arrangeres møter og aktiviteter for små og store året gjennom: "Spikk og sprett" – barneklubb for 3. – 5. klasse onsdager
Søndagsskole og møte på søndager
Bønnemøte hver tirsdag kl. 20:00
Bibelundervisning på torsdager
Strikke kafé én torsdag i måneden
Herreavdelingens quiz – kveld siste torsdag i måneden
Følg med på hjemmesiden: www.vbh.no

OLSOKFEIRING I HEDRUM 29.07.

Olsokfeiring i Hedrum har lang tradisjon, og det planlegges en stor markering også dette året. Hedrum historielag vil legge sin sommertur til dette arrangementet og vil sette sitt gode preg på samværet. Vi tar vel ikke for hardt i når vi sier at Hedrum kirke med vikinggravlunden er bygdas viktigste kulturminne. Ellers er feiringen et samarbeid mellom menighetsrådet og Hedrum Misjonsforening.

Program torsdag 29. juli: Samling på Vikinggravlunden kl. 17.00. Historisk innslag i samarbeid med historielaget, kakesalg, kaffe/saft.

Hvis regn: Volds Minde. Gudstjeneste i Hedrum kirke kl. 19.00 v/Thorir Thorsteinsson. Foredrag v/religionshistoriker Eivind Luthen. Han bor i Tønsberg og har stort engasjement og mye kunnskap innen pilegrimsvandring og vikingetid.

Dagens tema: "Pilegrimsveien gjennom Vestfold med tilknytning til Hedrum kirke". Offer til Det Norske Misjonsselskap.

DETTE SKJER I HVARNES

EVANGELISK LUTHERSK MISJONSLAG (ELM), FREDHEIM

Torsdag 19. august kl. 19:00. Møte

Torsdag 16. september kl. 19:00. Møte

Kontaktperson: Øyvind Sæleset, mobil 410 80 413

HVARNES BYGDEKVINNELAG, FREDHEIM

Vi håper at vi endelig kan ha møte igjen mandag 06. september kl. 19:00.

Følg oss gjerne på Facebook: <https://www.facebook.com> og på nettsiden: <http://bygdekvinnelaget.no>

Kontaktperson: Hildegard Søli Berge, mobil 482 21 962

HVARNES UNGDOMSLAG (H.U.L.), BJERKELY

På grunn av koronapandemien er det ikke satt opp noe program for denne høsten.

Informasjon på Facebook, i Bjerkelynytt og hos kontaktpersonene for H.U.L., revygruppa Makalausen og barnegruppa Maurtua.

Kontaktperson: Thor Rikard Odberg, mobil 900 91 883

REVYGRUPPA MAKALAUSEN, (H.U.L.), BJERKELY

Kontaktperson: Henriette Lofstad Johnsen, mobil 907 52 523

MAURTUA (1.-7. KLASSE), H.U.L., BJERKELY

Kontaktperson: Mette Bye Utklev, mobil 481 08 943

KVELDE OG HVARNES HAGELAG

Møtene holdes på Hedrum Bygdetun i Kvelde, hvis ikke annet er nevnt. Det er bestandig utlodning og bevertning på møtene.

Tirsdag 17. august: Hagevandring, Alonsohuset i Sandefjord. Her får vi se en nydelig besøkhage og gjenbruksbutikk i landlige omgivelser. Utlodning og bevertning. Det blir felles kjøring fra Gylnarheim kl. 17:00 for de som ønsker det.

Tirsdag 21. september: Kl. 17:30: Bjørn Bergene kommer og selger de flotte grønnsakene sine. Hagelagsmøtet starter kl. 18:00 - Inger Marit Dalhaug lager forskjellige retter av rødbeter og gresskar, som alle får anledning til å smake på. Andebu hagelag er spesielt invitert denne kvelden.

DETTE SKJER I LARDAL

GUDSTJENESTER PÅ NORDGARDSETRA

Det blir gudstjeneste på Nordgardsetra hhv. søndag 27. juni og torsdag 29. juli (Olsok). Følg med i mediene for nærmere opplysninger om klokkeslett osv.

FERIEKLUBB FOR BARN

Det arrangeres feriekubb for barn 11., 12. og 13. august. Se informasjon i dette nummeret av menighetsbladet.

KONFIRMANTER 2022

Tirsdag 24. august starter undervisningen for neste års konfirmantkull. Undervisning fra kl. 14:15-16:00, med informasjon for foreldre fra kl. 16:15-ca. 17:00.

ETTER SKOLETID

Starter opp tirsdag 31. august rett etter skoletid. "Etter skoletid" passer godt for 4., 5. og 6. klasse.

For 5. - 7. klasse (10 - 12 år)

Dato: 11. - 13. august kl. 09:00 - 16:00

Dato	Onsdag 11. august	Torsdag 12. august	Fredag 13. august
Sted oppmøte	Svarstad kirke	Hem kirke	Styrvoll kirke
Aktivitet	Sykkeltur til gård ved Lågen Gårsbesøk m/dyr, raste ved gapahuk	Pilegrimstur fra Hem til Brufoss hytte- og laksesenter, sporlek og samarbeids- oppgaver	Natursti ned til Lågen gjennom skogen til Kjærra Fossepark. Sporlek og samarbeidsoppgaver.
Sted henting	Svarstad kirke	Hem kirke	Styrvoll kirke
Ta med alle dager	Matboks, liten ryggsekk, caps	Vannflaske, solkrem	Gode joggesko
Ta med spesielt	Sykkel og hjelm	Redningsvest, sitteunderlag	Sitteunderlag
Vi stiller med			
frokost & lunsj	Følgebil, sykkelpumpe, lappesaker	Førstehjelpsutstyr, gnagsårplaster	Førstehjelpsutstyr, gnagsårplaster

Påmelding og informasjon: Lasse Moskvil, kateket i Lardal
mobil 467 98 879 - e-post lrmoskvil@larvik.kirken.no
www.kirken.no

Kvelde kirke er 150 år i år

av Sigurd Granly

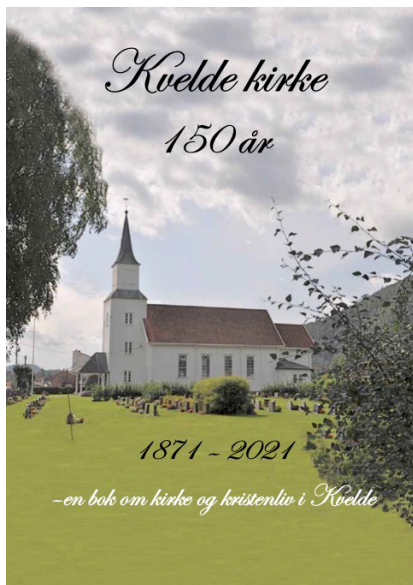
Menighetsrådet i Kvelde ønsket å markere 150-årsjubiléet for Kvelde kirke med en bok og jeg tok på meg oppgaven med å organisere arbeidet, uten å vite rekkevidden av dette.

Vi var tidlig ute med å kontakte Hedrum historielag og fikk løfte om samarbeid. Over litt tid fikk vi satt sammen denne bokgruppa: Asbjørg Holt Samuelsen (leder i historielaget), Olav Bjærum (pensjonert lærer og forfatter av flere bøker), Aage Næss (kirketjener og grafikk/boktrykk som spesialitet), Sigurd Granly (mange år i MR og litt adm.) og med Even Sundby (historikker og prest) som assosiert medlem. Jeg er på fremmed grunn når det gjelder et slikt prosjekt, men med disse flinke folkene på laget satte vi i gang med arbeidet.

Tor Bjørvik var med på det første møtet og det hjalp oss i gang. Takk Tor! Takk også til Kristian Hunskaar som forklarte oss mye om de arkivene som var mulige kilder – det var nyttig for oss selv om vi etter hvert endret fokus. Kolbjørn Næss og andre historielagsmedlemmer som hjalp oss i gang, tusen takk for all god hjelp.

Vi stilte oss spørsmålet: Hvordan beskriver vi kirken? Svaret vårt ble: Bygningen som står midt i bygda, hvitmalt og med spiret pekende mot himmelen er bare en liten del av kirken. Det er menneskene rundt som er viktige.

I tillegg til beskrivelsen av bygningen og det arbeidet som knyttet seg til den, valgte bokgruppa å legge vekt på misjonsforeningene og misjonærene fra bygda vår (dem er det ganske mange av). Jeg har bare bodd i Kvelde i 40 år, men det er mitt inntrykk at det er et godt forhold mellom bedehusene og kirken. Slik tror jeg det har vært hele tiden. Vi har henvendt oss til mange for å få dem til å skrive for oss, og nesten uten unntak har alle svart positivt på henvendelsen. Derfor er det vårt ønske å lage en folkelig, interessant og etterrettelig bok. Håper at vi lykkes!

Menighetsbladet vårt skal være selvfinansierende og må over tid gå i balanse. Annonseinntektene dekker pt. ikke alle kostnader, så utgivelsen av bladet kan ikke fortsette uten at leserne også bidrar. Gaver kan på moderne vis overføres til Vipps-konto nr. 80817.

Eller på gamlemåten ved å overføre til vår bankkonto: 1503.62.42415 via nettbanken.

Vår sponsor

Sletsjø begravelsesbyrå

Sletsjø begravelsesbyrå, eller Larviks begravelsesbyrå AS som vi heter opprinnelig, ble grunnlagt i 1924 i Larvik av Gustav Sletsjø. Det var en naturlig utvikling fra Vognmandsvirksomheten som var i familien. I starten var det mest bæretransport med hest og kjerre og snekring/utsmykning av kistene. Det er Gustav Sletsjøes barnebarn Tom Sletsjø som i dag er daglig leder og eier. Etter hvert ble oppgavene flere og mer varierte.

Gammel annonse fra Nybrott i juli 1927.

I løpet av de snart 100 årene har det skjedd mye på begravelsesfronten – selv om kanskje mye også er det samme!

Vi er i dag 5 ansatte og vi hjelper mellom 300 og 400 familier i året ved dødsfall. Vår oppgave er å gi familien veiledning og praktisk hjelp. Noen ganger ønsker de pårørende å bidra med egen innsats og da legger vi til rette for det – men de fleste ønsker hjelp til det meste. Familien ønsker tid til å være sammen i stedet for å bruke tid på skjemaer, telefoner og mailer. Vi ordner dødsannonse, avtaler seremoni, gravsted, seremonileder, musikere og solister i forbindelse med seremonien. Så formidler vi familiens ønsker til alle involverte og passer på at alt er på stell.

Annonse, musikkvalg og blomstervalg er ofte det vi bruker mest tid på – for å lage en seremoni som blir riktig for hver enkelt. Ofte er det å velge riktig sang for solisten

det som vil gi familien den gode opplevelsen – og fremkalle minner!

Det som fortsatt gjelder for oss er kunder som ønsker å bruke oss også neste gang de trenger hjelp. Det er det som har holdt firmaet i den posisjonen det er i nesten 100 år. Trygghet, personlig hjelp og oppfølging uten at det blir for mye eller for lite. Nok til å komme gjennom vanskelige dager med en god opplevelse i alt det triste. Og som kanskje vil hjelpe på sorgen som jo ikke blir borte: den blir bare enklere å bære.

Lokalkunnskap
og nærhet i snart
100 år

Nansetgt 43, 3256 Larvik
post@labe.no | labe.no

Døgnvakt: 33 18 10 80

FJEDER SLETSJØ BEGRAVELSESBYRÅ

Martin Luthers stjernestund 18. april 1521

av Thorir Jokull Thorsteinsson, sokneprest i Hedrum

For noen uker siden var det gått 500 år siden Martin Luther sto foran Riksdagen i Worms, hvor han skulle av Den romersk katolske kirke og de verdslige myndigheter tvinges til å trekke tilbake de lærestandpunkter om den kristne tro han hadde satt frem i sine skrifter. Det som skjedde i Worms gjorde Luther viden kjent.

Året før, sommeren 1520, hadde pave Leo X. utstedt en bannlysning av Luther for de holdningene han hadde publisert. Ifølge bannlysningens vilkår var det mulig for Luther å slippe fra den ved å avsverge visse teser innen en tidsfrist som utløp samme høst. Luther tok ikke avstand fra noe han hadde skrevet. Han kastet derimot bannlysningsskildringene på bålet straks etter han fikk det i hender. Det gjorde han utenfor byporten i Wittenberg sammen med noen av sine kolleger og studenter. Dette hadde ingen opplevd maken til.

Riksdagen ble innkalt av den tysk-romerske keiser Karl V. som ble kronet i oktober måned samme år. Etter kroningen hadde han personlig deltatt i brenningen av Luthers bøker og hadde til hensikt å reise en riksakt mot ham på grunnlag av bannlysningen. Bannlysningen av Luther trådte i full kraft den 3. januar 1521. På den tiden var Luthers popularitet sterkt stigende i Tyskland både blant adelen og store deler av befolkningen. Luther hadde en venn i en av rikets fyrster.

Det var kurfyrsten av Sachsen som ofte blir kalt Frederik den vise. Det var etter påtrykk fra ham keiseren ga samtykke til at Luther skulle bli utspurt om sine holdninger innen bannlysningen ble fulgt opp av de verdslige myndigheter etter rettslig skikk. Tross bannlysningen ble Luthers reise fra Wittenberg til Worms som et triumftog og da han kom til Worms den 16. april 1521 var han høytidelig eskortert inn i byen av den keiserlige herold. Dagen etter ble han innkalt av Riksdagen og her fastholdt han overfor keiseren og andre alt hva han hadde skrevet.

Blant de som var til stede var den attenårige hertug Christian av Slesvig-Holstein, senere kong Christian den III. av Danmark. Han ble vitne til da Luther ble spurt om han ville forsvare sine skrifter. Luther visste at svaret hans til dette spørsmålet kunne avgjøre om han ville få leve eller møte sin død - muligvis på bålet. Han ba om betenkningstid til neste dag. Og den dagen, 18. april, hørte alle Riksdagens representanter, både de kirkelige og verdslige Luthers svar, en vel forberedt forsvarstale hvor han avviste enhver tilbakekalling av det han hadde skrevet. Avslutningsvis sa Luther:

"Hvis jeg ikke blir overbevist av Skriftens vitnesbyrd eller ved åpenbare fornuftsargumenter – for jeg tror hverken på paven eller på konsilene alene ettersom det står fast at de flere ganger har tatt feil eller har motsagt hverandre – så forblir jeg overbevist av de skriftsteder jeg har anført, og min samvittighet forblir fanget i Guds Ord. Jeg hverken kan eller vil tilbakekalle noe, for det er hverken sikkert eller frelsebringende å gjøre noe mot ens samvittighet. Gud hjelpe meg, Amen."

De berømte ordene som ble lagt i Luthers munn "Her står jeg og kan ikke annet!" sa han sannsynligvis ikke. Hvordan disse ordene kom i omløp og fikk vinger vet vi egentlig ikke. Det som er både nytt og tankevekkende i Luthers svar er ordene hans om

samvittigheten og forbindelsen mellom den og frelsen. Individets tro som Guds gave var kjernesaken for Luther. I læren sin fremsatte han troen som veien til frelse hvor menneskets samvittighet er knyttet til Guds ord - til Jesus Kristus. Samvittigheten og troen følger hverandre i menneskets indre.

Vi er kanskje ikke vant til å forbinde idéer om toleranse og samvittighetsfrihet med kristendommen, men det er rikelig med nye tanker om slikt i Luthers skrifter. Luthers forsvarstale på Riksdagen i Worms var stjernestunden hans og den gjorde et stort inntrykk på mange av dem som var tilstede. Keiseren som ellers var personifiseringen av den tause makt, reagerte og holdt en tale hvor han bl. a. sa: "Det er sikkert at en enkelt broder tar feil når han setter seg opp mot hele kristenhetens mening, for ellers må kristenheten ha tatt feil i tusen år eller mer... Etter at vi i går hørte Luthers tale, sier jeg dere at jeg beklager at jeg så lenge har nølt med å ta forholdsregler mot ham. Han har sitt frie leide! Men heretter vil jeg betrakte ham som en notorisk kjetter, og håper at dere som gode kristne vil gjøre det samme".

I dagene som fulgte forsøkte Luthers venner, og andre som ønsket et godt utfall i denne alvorlige saken, å få ham til å ombe stemme seg eller gå med på et kompromiss. Men Luther avviste alt slikt. Problemet for Luthers motstandere var nå egentlig det hvor populær han var blitt. Riksdagen avholdt en rekke møter for å finne ut av hva man skulle gjøre med "Luther-spørsmålet". Men innen Riksdagen fattet beslutning, forlot Luther Worms den 25. eller 26. april – egentlig som fredløs person. På hjemreisen mot Wittenberg ble han underveis "bortført" i all vennlighet av Frederik den vises menn og brakt i sikkerhet til borgen Wartburg ved byen Eisenach. I slutten av mai måned ble Luther siden lyst fredløs av keiseren ved det såkalte Worms-ediktet som reiste riksakt mot ham og hans tilhengere. Ediktet inneholdt fordømmelser av Luther og erklærte ham kjetter på grunn av hans kritikk av

pavedømmet og en rekke kirkeskikker. Han ble også fordømt på grunn av avvisningen sin av deler av den katolske kirkes lære, bl. a. om sakramentene som den mener er syv, men Luther påsto på bibelsk grunnlag at de bare er to - altså dåpen og nattverden. Under oppholdet på Wartburg borg forsvant Luther for sine venner og beundrere i nesten et helt år. Han som var munk levde altså i disse måneder utenfor klosterets murer. Klosterlivet var noe han siden avviste og ikke vendte tilbake til. Luther oppholdt seg på Wartburg under pseudonymet "Junker Jörg" og her var han opptatt av det store oppdraget sitt å oversette hele Bibelen fra originalspråkene hebraisk og gresk til tysk.

Imens Luther levde i skjul på Wartburg rullet reforma- sjonen videre og dens lære fant rotfeste vidt og bredt og lavt og høyt. Den førnevnte hertug Christian som senere ble kong Christian den III. av Danmark ble luthersk. Allerede som hertug fremmet han luthersk lære og presteutdanning i hertugdømmene sine og den første lutherske menigheten i Norden oppsto allerede 1525 i Haderslev - en by som hørte ham til. Han ble valgt til konge av den holsteinske og danske adel i 1534 - men flertallet av det danske riksrådet som fremdeles var katolsk, fravalgte ham nettopp fordi han hadde vist seg som en uforsonlig lutheraner.

Dette utløste en borgerkrig i Danmark hvor også Sverige og Lübeck engasjerte seg. Denne maktkampen blir kalt grevefeiden. Christian og hans parti seiret til sist og han ble valgt til konge høsten 1536. Kong Christian III. avskaffet siden Den romersk katolske kirke i sine riker og innførte den lutherske reformasjonen i Danmark, Norge og Island. Den evangelisk lutherske kirke ble enerådig hva tro og religion angikk i de nordiske landene i over 300 år.

Fra Guds side er alt gjort ferdig

av Olav Bjærum

I nattverdligturgien i norske kirker lyder setningen: "Kom, for alt er gjort ferdig!" Dette er en dyptgående sannhet. Den vender seg til det enkelte menneske og til en hel verden.

I den såkalte "lille Bibel" i Joh. 3,16 leser vi: "For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv." Når Gud elsker verden, betyr det at hans kjærlighet ikke bare gjelder de kristne, de troende, de som kan vise til et hederlig liv osv.. Den går ut til alle. Ordet sier ikke noe om en evigvarende pinefull avstraffelse i et helvete, jfr. begrepet Gehenna, som viser til søppelplassen utenfor bymuren rundt Jerusalem. Uttrykket "evig fortapelse" blir meningsfylt nettopp ved å framheve det absolutte tap av seg selv og sitt eget liv. Noe har gått tapt, gått til spille.

Alt liv er i og av og ved den skapende Gud, uten Gud finnes ikke noe liv. Ved å fornekte og avvise Gud velger mennesket å fjerne seg fra livets kilde og fra Guds altomfattende kjærlighet. Dermed får faktisk ateisten rett for seg og sitt liv når han går inn til det absolutte og definitive ingenting.

Evangeliet er en innbydelse til en ny dimensjon, uttrykt i ordene "det evige liv", himmelriket, Guds rike. Tro i bibelsk forstand er da å "ta imot" invitasjonen, tilbudet om tilgivelse og forsoning med tilværelsens innerste mening og vilje: Guds altomfattende og evige kjærlighet. Bibelens budskap er at dette er gitt gjennom Jesu liv og død og seier i oppstandelsen.

Vi kan også vise til et annet klart bibelord som med andre ord gjentar innholdet i den lille Bibel, 1. Joh. brev 2,2: "Han er en soning for våre synder, ja, ikke bare for våre, men for hele verdens." Og i 1. Tim. 2,4 sier Paulus: "han (Gud) som vil at alle mennesker skal bli frelst og lære sannheten å kjenne." Budskapet går igjen i mange tekster i Det nye testamentet. Klassisk er Jesu liknelse om den bortkomne sønnen (Luk. kap. 15). Faren tar imot sønnen i hans forkomne tilstand, og sønnen tar imot farens tilgivelse og forsonende kjærlighet.

I liknelsen om det store gjestebudet (Luk. 14,15–21) går budskapet ut: "Kom, for nå er alt ferdig!" Da er det mange som hver for seg har sine unnskyldninger for ikke å ta imot innbydelsen. Invitasjonen går da "ut på byens gater og torg til de fattige og uføre og blinde og lamme." Hele sammenhengen viser at dette gjelder alle slags mennesker og hele menneskets totale tilstand, ikke bare fysiske plager.

Kjent for mange er ordet fra Jesus i Mt. 11,28–29: "Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile, ...så skal dere finne hvile for deres sjel." Og i Joh. 6,37 lyder budskapet uten reservasjon: "og den som kommer til meg, vil jeg aldri støte bort." Det er dette budskapet vi som kirke og enkeltmennesker er utfordret til å fortelle videre, verden og vi trenger frelse, og det blir vi invitert til å ta imot. Vi kan komme, for alt er gjort ferdig. Fra Guds side.

I dette troens og håpets perspektiv blir vi kalt til kjærlighetens liv og handling i den verden vi lever i. I den frihet og skaperkraft som dette gir, kalles vi til kamp mot destruksjon og kaoskrefter.

Fra kaos til lyst og varmt innemiljø

av Øystein Langerud

Kvelde kirke har vært ute av drift for en god stund på sen vinteren. Kirken har gjennomgått et omfattende renoveringsarbeid på alt av elektriske installasjoner. Det er synbart allerede på utsiden en mørk kveld, med nytt flomlys som gjør at kirkebygget får den oppmerksomheten det fortjener.

Opplevelsen av kirkerommet er en god opplevelse som fremhever arkitektur og gjør den enda mer lun og varm. De gamle varmeovnene som ble installert, som de første, etter at kirken hadde vedovner som eneste oppvarming, er nå skiftet ut med nye. Disse er nå montert under alle benkene i rikt monn, så ingen skal fryse på en kald dag.

Varmen styres nå av kirkens aktivitetskalender. Planlagte aktiviteter legges inn i kirkens kalender og en må ikke lenger reise til kirken for å passe på at det er varmt nok.

Vi retter en stor takk til prosjektleder og byggeleder fra Norconsult, Rune Andersen, Multifag as som har vært utførende entreprenør på el-arbeidet. Kåre Mortensen, som har vært utførende for alt gravearbeidet utenomhus. Ny belysning er levert av Louis Paulsen. Varmeanlegget er levert av Wesseltoft Kirkevarme. Kostnadsrammen for prosjekter har vært ca. 3,5 million.

Nå er den igjen klar for å ta folk varmt imot. Og vi ønsker at bygdefolket og naboer opplever at Kvelde kirke er en identitetsbærer av lys og lun varme.

Menighetens busstur

18. august 2021

Den årlige bussturen for Hedrum, Kvelde, Hvarnes og Lardal menigheter ble avlyst i fjor på grunn av pandemien. Nå ønsker vi å forsøke igjen onsdag 18. august. Vi er optimister på at det kan bli en vellykket tur i år. Vi regner med at i god tid før dette, så vil de aktuelle aldersgruppene være fullvaksinerte, og vi har og gode avtaler med busselskapet om god avstand inne i bussen/bussene. Men for at alle skal kjenne seg helt trygge, så har vi i år også lagt opp til en litt kortere tur i avstand, slik at det skal bli mindre tid inne i bussen.

Vi tenker en rundtur der bussen starter i Svarstad på morgenen, har påstigning på Steinsholt, i Kvelde og ved Bommestad. Når da alle har kommet på, så går ferden til Tønsberg og Domkirken. Der blir det omvisning og orgelkonsert. Etter konserten, så regner vi med at folk er sultne, og da skal det smake med Lunchbuffet, dessert og kaffe i Tønsberg. Når vi så har hatt en god spisepause, så blir det omvisning hos Olsen og Nauens klokkestøperi. Det er Norges eneste støperi for kirkeklokker. Rundturen avsluttes med en kveldsandakt i Høyjord stavkirke før vi svinger fra Høyjord, over til Svarstad og ned Lågendalen til Larvik.

Dette tror vi blir både en kjempefin tur og ikke minst at det skal bli en trygg tur, der alle forskrifter følges. Men for at vi skal vite noenlunde om det er nok interesse for denne turen til at den kan gjennomføres, så vil vi gjerne ha en foreløpig påmelding innen 10. juli. Det er ikke en bindende påmelding. Endelig påmelding kommer vi tilbake til i begynnelsen av august. Men hvis du har interesse for turen, så er det viktig at du ringer eller sender sms til denne foreløpige påmeldingen. Interessen kan være avgjørende for om vi gjennomfører turen. Vi bør ha minimum 30 deltakere for at det skal la seg økonomisk gjennomføre.

Foreløpig pris: Cirka 530 kr, alt inkludert (busstur, middag, konsert, inngangsbilletter på klokkemuseet og Høyjord stavkirke). Foreløpig påmelding: Sms eller telefon til 924 68 765 (Henny Næss Bjerke) eller 922 63 088 (Ove Berrefjord). Vi gleder oss til tur, og håper at DU blir med !

Hilsen turkomitéen (Thorir, Henny, Ingrid, Bjørn og Ove)

Lardal Humanitære Legat er et felleslegat til beste for innbyggere i gamle Lardal kommune. Legatet er et offentlig legat som har som formål å støtte humanitært arbeid. Legatet skal først og fremst tilgodese tiltak for og blant barn og unge.

Ved en evt. tildeling av legatmidler må mottaker skrive en kort rapport om hva som er gjennomført/oppnådd ved bruk av midlene.

Søknaden må inneholde:

- Navn på søker og org.nr./fødselsdato
- Adresse
- Til hvilket formål det søkes om midler
- Bankkontonummer
- Dato og signatur

Søknader behandles fortløpende.

Søknaden sendes:

Lardal Humanitære Legat v/Harald Smith Ruberg
c/o Larvik kommune
Postboks 2020
3255 Larvik
E-postadresse: postmottak@larvik.kommune.no

Hyggelige gåturer i kirkelig regi

I vinter startet Lardal menighet, under ledelse av diakoniarbeiderne Mariann Eskedal og Ove Berrefjord, opp med gåturer på mandager kl. 11. Årsaken til at dette kom i gang, var at vi måtte tenke kreativt og nytt, da koronapandemien gjorde det vanskelig å samles til formiddagstreff som før. Derfor ble dette planlagt som et sosialt alternativ i det tidsrommet hvor vi vanligvis har hatt Prestehagentreffet.

Vi møtes mandager kl. 11 ved Svarstad kirke, og så er det en 2-timers tur som vanligvis går på Holemyra, men i blant også langs Lågen på Østsida. Underveis går praten livlig, og det blir gjerne ei god matpause i en av gapahukene på Holemyra. På vinterstid fyrer vi i bålpanna der og hver enkelt har med niste og termos. Noen mandager har vi avsluttet turen på Sentralen, der Christina tar i mot oss med både varm kaffe og et gjestfritt smil.

Selv om turene oppstod på grunn av pandemien, så forstod vi fort at dette tilbudet må fortsette etter at ting blir mer normalisert. Det betyr at når vi nå forhåpentligvis snart kan komme i gang med Prestehagentreff innendørs på mandager, så vil vi likevel fortsette med de ukentlige gåturene, men fra høsten blir det trolig torsdager kl. 11. Vi får tilbakemeldinger på at disse gåturene betyr mye både sosialt og i folkehelseperspektiv. Så her er det bare å møte opp ved Svarstad kirke kl. 11 på torsdager. Oppstart igjen tidlig i august.

Foto: Ove Berrefjord

På tross av litt dårlig vær denne måndagen, så traff menighetsbladets reporter 4 blide og fornøyde damer: Fra venstre er Grete Skjegstad Solem, Grethe Øvervoll, Mariann Eskedal (turleder) og Inga Berg.

Mange fant "veien til Jerusalem" i Svarstad

Foto: Olav Nordheim

Foran starten på vandringen ser vi Mariann Eskedal fra Lardal Menighet av Den Norske Kirke og Vidar Bergstrøm fra Smyrnamenigheten, Frie Evangeliske forsamling.

I et par uker før påske, og gjennom hele påsken, kunne man i år gå «Veien til Jerusalem» midt i Svarstad sentrum fra starten ved Svarstad kirke og gjennom en løype i sentrum til endestasjonen ved Smyrna Bedehus, kom man innom en rekke poster med både tekster og symboler, som brakte en gjennom påskens store og livsviktige hendelser. Til slutt var det en quiz som kunne sendes inn på sms og utenfor Bedehuset var det også satt opp benker, bord og bålpanne. Det var mange som gikk denne «påskenasurtien» og flere avsluttet turen med grilling i det vakre området rundt Bedehuset. Vi har ikke eksakte tall på

hvor mange som gikk, men ut i fra rapportering, så er det grunn til å tro at bortimot 200 barnehage-/skolebarn gikk stien og en betydelig andel voksne også. Veldig fint å kunne være to menigheter som stod sammen om dette. Både for Den Norske Kirke og Den Frie Evangeliske Forsamling, så ble dette en viktig vei å få frem det gode påskeevangeliet på, spesielt i år som kirker og bedehus dessverre var stengt.

Fasteaksjonen 2021

Hedrum og Lardal menighet gjennomførte en digital bøsseaksjon med konfirmantene i mars 2021. Hver konfirmant ble oppfordret til å videresende en personlig hilsen til minst 5 personer på vennelista og ta en ringerunde til slekt og venner. Den digitale bøssa på facebook kom i tillegg til ordinære gaver sendt på vipps 2426 eller via fasteaksjonen.no

TOTALT: Kr 10.890,- per 6. april i Hedrum menighet hvor innsamlet beløp via digital bøsse per 23. mars var kr 4.000,-

TOTALT: Kr 5800 per 6. april i Lardal menighet hvor innsamlet beløp via digital bøsse per 23.mars var kr 1.100,-

---

Bokutgivelse

Et vindu mot livet, tanker om tilværelsen.

Lardalforfatteren, Jørgen Sandberg, har nå gitt ut sin tredje epistelsamling; den første kom i 2006, den andre i 2015. I boken har han samlet betraktninger fra menighetsbladet for Lardal siden 1995, og siden også for Hedrum, fram til i dag. I tillegg er også noe nyskrevet. Sandberg har fått positive tilbakemeldinger på disse epistlene, og har nå samlet noen av dem og gitt dem ut i bokform. Boken er delt inn i kapitler, hvert med sitt tema: "Selverkjennelse", "Menneskemøter", "Naturens betydning", "Fra det litterære univers", og et humoristisk preget kapittel til slutt. Boken er på 90 sider, uinnbundet og i A5-format. Den fås kjøpt hos Svarstad Blomster, Hus & Hage i Hvittingfoss, Norli Isaksen på Kongsberg og et par bokhandler i Larvik.

Jørgen Sandberg vil benytte anledningen til å takke for at han har blitt så pent mottatt når han, i frimodighetens navn, har vært rundt i bygda og solgt sine bøker. Koronatiden har satt en strek over denne aktiviteten, men han håper å kunne fortsette når det igjen blir åpnet.

Livets gang

HEDRUM

Døpte

21.03.2021 Ella Benjamin

Gravferd

30.01.2021	Marit Tveito	f. 10.05.1938
19.02.2021	Ingrid Allum	f. 07.11.1938
26.02.2021	Anne Gretha Holt	f. 24.01.1936
25.03.2021	Reidun Helene Hvarnes	f. 20.09.1940
25.03.2021	Anders Allum	f. 02.04.1924
29.03.2021	Odd Jarle Holm	f. 08.12.1967
04.04.2021	Paul Einar Vatne	f. 28.02.1941
04.04.2021	Bjarne Borge	f. 30.01.1933
06.04.2021	Gerda Ore	f. 29.09.1945
17.04.2021	Gunvor Gaupen	f. 14.03.1933
18.04.2021	Jon Kristian Farsund	f. 21.04.1974
23.04.2021	Kari Sletholt Bergkåsa	f. 15.05.1950
27.04.2021	Petter Larsen	f. 11.04.1958

HVARNES

Døpte

04.02.2021 Åse Helene Aarsheim Tveitan

KVELDE

Døpte

25.04.2021 Ole Davidsen
25.04.2021 Hans Davidsen
25.04.2021 Anna Farmen-Gjerstad

Gravferd

24.04.2021 Arvid Tidemansen f. 29.03.1932
26.04.2021 Åse Larsen f. 11.06.1935

LARDAL

Døpte

08.04.2021 Ragnar Skoglund
18.04.2021 Ingrid Sollie Bergstå
17.05.2021 Kristian Bruserød Gregersen

Gravferd

15.02.2021 Anna Nikoline Sogn f. 21.01.1918
27.02.2021 Hans Kristen Røsholt f. 28.02.1932
06.03.2021 Helge Rønning Røsholt f. 27.03.1947
14.03.2021 Dagny Teigen f. 11.02.1929
18.03.2021 Sonja Bjørg Engstrøm f. 12.11.1931

DATO	KIRKE	TID	LITURG	DAG I KIRKEÅRET
27.06.2021	Hedrum kirke	11:00	Trygve Magelssen	5. søndag i treenighetstiden
27.06.2021	Nordgardsetra	11:00	Thorild S. Svanemyr	5. søndag i treenighetstiden
04.07.2021	Hvarnes kirke	11:00	Randi Abelsen Woldseth	6. søndag i treenighetstiden
04.07.2021	Svarstad kirke	11:00	Trygve Magelssen	6. søndag i treenighetstiden
11.07.2021	Hem kirke	11:00		7. søndag i treenighetstiden
11.07.2021	Kvelde kirke	11:00	Randi Abelsen Woldseth	7. søndag i treenighetstiden
18.07.2021	Hedrum kirke	11:00	Terje Eklund	8. søndag i treenighetstiden
25.07.2021	Kvelde kirke	11:00	Thorir Jökull Thorsteinsson	9. søndag i treenighetstiden
29.07.2021	Nordgardsetra	18:00	Thorild S. Svanemyr	Olsok
29.07.2021	Hedrum kirke	19:00	Thorir Jökull Thorsteinsson	Olsok
08.08.2021	Kvelde kirke	11:00	Thorir Jökull Thorsteinsson	11. søndag i treenighetstiden
08.08.2021	Svarstad kirke	11:00	Trygve Magelssen	11. søndag i treenighetstiden
15.08.2021	Hem kirke	11:00	Thorild S. Svanemyr	12. søndag i treenighetstiden
15.08.2021	Hvarnes kirke	11:00	Thorir Jökull Thorsteinsson	12. søndag i treenighetstiden
15.08.2021	Hedrum kirke	19:00	Thorir Jökull Thorsteinsson	12. søndag i treenighetstiden
22.08.2021	Kvelde kirke	11:00	Randi Abelsen Woldseth	13. søndag i treenighetstiden
22.08.2021	Svarstad kirke	11:00	Thorild S. Svanemyr	13. søndag i treenighetstiden
29.08.2021	Styrvoll kirke	11:00	Vikar	Vingårdssøndagen
29.08.2021	Styrvoll kirke	11:00	Thorild S. Svanemyr	Vingårdssøndagen
29.08.2021	Hedrum kirke	11:00	Thorir Jökull Thorsteinsson	Vingårdssøndagen

**SLETSJØE
BEGRAVELSESBYRÅ**
Døgnvakt 33 18 10 80

**BORGERSEN
BEGRAVELSESBYRÅ**
Døgnvakt 32 73 59 40

Forandringer kan forekomme. Se avisen eller nettsiden: www.larvik.kirken.no

Trykk

BK Grafisk AS
www.bk.no

Prepress &
Layout

www.ozmedia.me
mobil: 932 77 675

